

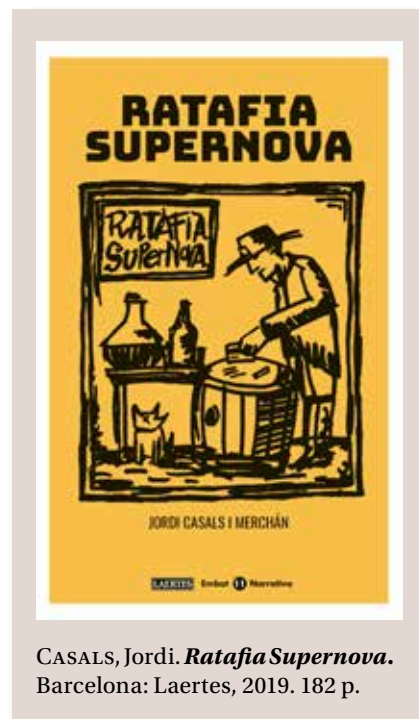
A la recerca de la veritat literària

Text > JOSEP PASTELLS

Una novel·la cada tres anys. Aquest és el ritme que du Jordi Casals i Merchán (Barcelona, 1976) des que va debutar com a narrador el 2013 amb *Muerte por funky*, una història d'antiherois amb aires de còmic. Tant aquesta primera obra com la segona, *Telecaster Circus*, més versemblant i agredolça, estan ambientades a Barcelona, editades per Laertes i escrites en castellà. La tercera novel·la de Casals, professor de llengua i literatura a l'Institut Alexandre Deulofeu de Figueres, també du el segell de Laertes, però està escrita en català i transcorre per terres empordaneses.

Ratafia Supernova consta de vint-i-nou capítols encapçalats per una cançó. Jimi Hendrix, Eric Clapton, Frank Zappa, Lou Reed, The Doors i The Ramones són alguns dels *rockers* que posen la banda sonora i emocional d'una història hilarant en què el protagonista, un jove que vol ser escriptor, estimulat pel comentari maliciós d'una professora de l'Aula de Lletres que li retreu la manca de versemblança d'un text en què parla de realitats que no coneix prou bé, s'introdueix en el món de l'hampa alt-empordanesa. L'objectiu és trobar la *veritat literària* que li permeti polir la novel·la negra que ha escrit, en què un grup de noies que fan d'especialistes d'escenes perilloses en cotxe contracten un detectiu nihilista enganxat al cavall perquè investigui l'assassinat d'una de les pilots.

Convençut que l'autoficció l'ajudarà a explotar al màxim el seu talent, escriu una llista de vivències que ha d'experimentar per empatitzar amb els personatges de la novel·la i sentir en carn pròpia les sensacions que pretén transmetre. Decidit a arriscar-se per fer més creïble la història, intenta endinsar-se en el món de les drogues dures, la violència i la prostitució durant tres dies, en què protagonitza una *road story* grotesca que, si més no, li serveix per descobrir les seves limitacions. «Jo què soc? Un tiu superrodó o un malalt bipolar?», es pregunta l'aspirant a escriptor cap a la meitat del llibre, quan ja comença a ser evident que la seva especialitat és acumular despropòsits. Paròdica i alhora reflexiva, la novel·la de Casals és plena d'escenes divertides, però el to irònic i burlesc és indeslligable d'una mirada lúcida, de l'exactitud d'unes descripcions en què el protagonista radiografia la societat en què li ha tocat viure. Com quan s'imagina com deuen ser les vides dels ciutadans carregats de bosses que creuen la plaça de l'Ajuntament de Figueres: «Tan normals, tan grisos, tan bona gent... Uns mudats de vint-i-un botons, d'altres en xandall; unes amb talons de *Sex in New York*, d'altres amb Panama Jack [...]. També podia caminar per allà algun fora de sèrie encara desconegut de les lletres. I alguna dona en-

CASALS, Jordi. *Ratafia Supernova*. Barcelona: Laertes, 2019. 182 p.

ganxada al Prozac, algun esporàdic visitant dels clubs de la Jonquera, algun exdelinqüent, algun pare que picava els seus fills, algun amargat que es posava com un ferro roent quan venien a dormir les amigues preadolescents de la seva filla, algun verge als vint-i-molts, alguna nimfòmana de cinquanta-pocs, algun assassí per negligència, algun votant de Ciutadans...».

el projecte de construir un embassament a la vall d'Hortmoier a la dècada següent i diverses tragèdies durant la Guerra Civil són alguns altres fets que hi trobem descrits. Dos dels principals atractius d'*Històries de l'Alta Garrotxa* són la identificació dels personatges i la riquesa toponímica. Vilar ens presenta, per exemple, els contrabandistes Cinto de Can Bosc de Bassegoda, Pere Renart de la Figa o Jep de la Muga; el bosquetà Martí Padern, un pastor conegut com el Bord de Magrians, els capellans Joan Sellas, Lluís Suriñach, mossèn Simon de la Vall del Bac o mossèn Puigmal, i l'últim capellà de Sant Aniol d'Aguja; i

ens situa a la bora de Monars, la cova de l'Orri, la Masó de Talaixà, la balma del Corb... Un altre autor coneixedor del territori, el documentalista Ernest Costa, afirma en el pròleg: «Un dels mèrits del llibre que teniu a les mans és que torna a omplir l'avui silent comarcada altgarrotxina de veus humanes, d'alegries, de plors, de renúncies, d'esforços, de violències. Al capdavant, de vida».

VILAR, Josep. *Històries de l'Alta Garrotxa*. Cassà de la Selva: Editorial Gavarres, 2019. 208 p.

